

เหตุวิปริตในครอบครัวไทยยุคปัจจุบัน

เรียน บ.ก.มติชน

ผมได้อ่าน **มติชน** ฉบับเช้าวันอาทิตย์ที่ 22 พฤษภาคม 2537 พาดหัวข่าวหน้าปกว่า **ชีครอบครัวไทยวิปริต พ่อแม่ทารุณลูกตัวเอง คดีหย่าพุ่งสูงทุกศาล** แม้เพียงอ่านจากหัวข้อ ก็ทำให้รู้สึกได้ถึงสภาวะวิกฤติในจุดนี้ ซึ่งรุนแรงใกล้จะทำให้สังคมไทยใกล้ถึงที่สุดเข้าไปทุกขณะ **เพราะเหตุใดหรือ ที่ผมต้องกล่าวเช่นนี้**

หากสิ่งซึ่งตนเองได้ยินมาแล้วในช่วงหลัง ๆ จากปากพูดที่พูดกันว่า **ครอบครัวเป็นพื้นฐานของทุกสิ่งทุกอย่างที่ปรากฏอยู่ในสังคม** จะได้รับการนำมาศึกษาและค้นหาความจริงกันอย่างจริงจังก็น่าจะพบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในจุดต่าง ๆ จากชีวิตเยาวชนจนกระทั่งถึงระดับที่เป็นผู้ใหญ่ มีเหตุมีผลสืบเนื่องมาจากประเด็นนี้ทั้งสิ้น แต่ถ้าสิ่งดังกล่าวเป็นเพียงสักแต่นำมาพูดมาบ่น หาได้นำพาต่อการปฏิบัติเพื่อการแก้ไขอย่างจริงจัง แน่นนอนที่สุดย่อมมีผลเก็บอ็คเอาไว้ในรากฐาน จนถึงวันหนึ่งข้างหน้า อาจนำไปสู่การทำลายล้างตัวเองของสังคมในที่สุด

ปัญหาในครอบครัวไทยทุกวันนี้ หากมองที่รากฐานวัฒนธรรม ดูเป็นเรื่องซึ่งยังคงตกอยู่ในสภาพปิดตัวเอง หรืออีกนัยหนึ่งมองเห็นว่า **การนำเอาข้อมูลจากในครอบครัวออกมาพูดกันอย่างตรงไปตรงมา ถือเป็นสิ่งที่ไม่บังควรกระทำ** จึงทำให้สภาพที่เป็นจริง ซากการนำมาคิดวิเคราะห์หาเหตุผลเพื่อหวังให้แต่ละคนคิดแก้ไขได้ถึงรากฐาน

สาเหตุสำคัญประการหนึ่งซึ่งทำให้เกิดผลเช่นนี้ **เป็นเพราะรากฐานวัฒนธรรมท้องถิ่นได้ถูกทำลายจนยับเยินไปแล้ว** จากการที่กลุ่มบุคคลผู้ล้มหลองอยู่กับรูปวัตถุและอำนาจ ได้ใช้โอกาสซึ่งตนมีเหนือคนอื่น กำหนดทั้งนโยบายและวิธีการปฏิบัติที่ไปชนเอารูปวัตถุซึ่งหาใช้มีพื้นฐานอยู่กับท้องถิ่น เข้ามาอย่างไม่มียะมัยยั้ง แม้ถึงขณะนี้ ชนรุ่นหลังก็ต้องตกเข้าไปอยู่ในกระแสดังกล่าว สร้างปัญหารุนแรงยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ

ในช่วงหลัง ๆ ผมเองได้พบกับคนทำงานให้แก่สังคมด้วยจิตวิญญาณ บางคนเข้ามาหาเพื่อปรึกษางาน ก็ยังได้ยินคนเหล่านี้ปรารภให้ฟังถึงลูกหลานตัวเองอย่างวิตกกังวล แม้ครอบครัวผมเองก็ยังต้องให้ความสนใจจับตาศึกษาวิเคราะห์อย่างไม่ประมาท หากรู้ได้ถึงความจริง ตัวเราเองจะได้ไม่ชนเอาความทุกข์เข้ามาไว้จนทำให้ต้องสูญเสียกำลังใจในการทำงานในอนาคต หากเพิ่มพูนความรู้สึกซึ่งยิ่งขึ้นเพื่อการปรับตัวปรับใจได้อย่างสอดคล้องกันกับการเปลี่ยนแปลงด้วยเหตุและผล

ภาพที่ผมมองเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน เสมือนมันมีกระแสเชื่อมโยงไปถึงการที่ป่าถูกทำลายจนกระทั่งเกิดสภาวะซึ่งทำลายตัวเองให้เห็นเด่นชัดยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ **ภาพของชนในแต่ละครอบครัวซึ่งชีวิตและคุณค่าค่อย ๆ คายไป มันสอดคล้องกันกับ ชีวิตใบไม้บนต้นไม้แต่ละต้น ซึ่งร่วงหล่นลงสู่พื้นดินที่ละใบสองใบก่อนที่จะถูกลดลงมาถึงตามเหตุและผล แล้วต้นไม้ทั้งต้นซึ่งต้องพบกับสภาพเช่นนี้ ก็จะจบชีวิตลงอย่างปราศจากการสืบทอดเชื้อสายเผ่าพันธุ์** เช่นชีวิตคนในแต่ละครอบครัว ซึ่งกำลังพบกับชะตากรรมลงที่ละรายสองรายและกว้างขวางมากขึ้นจนเหลือบางตามากแล้ว แม้บางครอบครัวซึ่งมีพ่อแม่แม่บ้านที่เกษียณมาจากการมียศมีตำแหน่งสูง ๆ ก็ยังสะท้อนให้ภาพที่เล็กรากันในบั้นปลายชีวิต เพราะด้านหนึ่งไปหลงไหลอยู่กับสิ่งล่อตาล่อใจจนคุมตัวเองไม่อยู่

ในส่วนของกระแสสังคม ก็สะท้อนภาพให้เห็นถึงการรวมหัวกันเป็นพรรคเป็นพวก หันเข้าปะทะประหารกันในด้านความรู้สึกรู้สึกนึกคิดบนฐานอารมณ์ที่รุนแรงยิ่งขึ้น ซึ่งจริง ๆ แล้วก็เกิดจากอิทธิพลรูปวัตถุเข้าไปแอบแฝงอยู่ในรากฐาน ซึ่งลงได้ยึดติดเข้าไปแล้ว มันไม่เคยไว้หน้าว่าเป็นคนกลุ่มไหน ๆ โดยที่เมื่อมีกลุ่มนี้ก็ย่อมมีกลุ่มนั้นขึ้นมาแสดงความรุนแรงให้สมบูรณ์พร้อมด้วยภาพสองด้าน อนึ่งลงได้มีความรู้สึกเป็นธรรมชาติ ตัวเองย่อมไม่รู้สึกตัวและคิดว่าตนเป็นฝ่ายถูกเสมอ

สิ่งที่สะท้อนออกมาปราศจากชีวิตคนในสังคมไทยทุกวันนี้ หากทำใจให้เป็นกลางได้สักหน่อยย่อมพบว่า ตกอยู่ในสภาพที่เปรียบเช่นใบไม้ที่แห้งคายนอกกำหนดและร่วงหล่นผลอย ๆ ลงสู่พื้นดินอย่างไม่รู้ฤดูกาลกำหนด และในที่สุดต้นก็จะตายไปที่ละต้น โดยไม่มีกระแสน้ำหรือการสืบทอดถึงชีวิตที่เกิใหม่ให้เห็นได้อีก แต่ในอีกด้านหนึ่งย่อมช่วยชี้ทางให้แก่บุคคลผู้รู้และเข้าถึงได้สามารถมุ่งสู่วิถีทางซึ่งชื่อว่าลึกซึ่งงาว่า นั่นคือการแผ่เมตตาให้ เพียงคิดว่าขอให้ไปอย่างป็นสุขโดยทั่วถึงกันเท่านั้นมิใช่หรือ

ส่วนบุคคลใดที่ยังคงปฏิเสธความจริง ก็คงต้องต่อสู้กันและกันต่อไปอีกเป็นสังขรรณเท่านั้น. และคงไม่มีใครแพ้ใครชนะให้เห็นเป็นภาพจริงจังได้ ไม่ว่าเร็วหรือช้า.

ระพี สาคริก

23 พฤษภาคม 2537

ลงพิมพ์ในคอลัมน์ 'จดหมาย'
หนังสือพิมพ์ มติชน ๓๗ วัน
เมื่อวันพุธ ที่ 25 พฤษภาคม 2537.

